

^a Mela lib. 2.
cap. 7.

^b Theod. Hist.
Eccl. l. 2. c. 15.
Λουκιῶνος τῆς
μητροπόλεως τῶν
κατὰ Σαρδινίαν νή-
ων.

^c Greg. Mag.
lib. 1. Indict. 9.
Ep. 60.

^d Idem lib. 3.
Ep. 9. Ind. 12.

Caralis autem, quæ Melæ ^a Calaris dicitur, non tantum Metropolis civi-
lis ejus fuit, sed etiam Ecclesiastica. Unde & illam primariam urbem Sar-
diniae vocat ^b Theodoretus in Historia Ecclesiastica, qua loquens de Lucifero
hujus sedis Metropolitano, hunc in exilium actum esse dicit cum Paulino
Treverensi & Eusebio Vercellensi, temporibus Constantii Imperatoris, quod
hæresi Arianæ favere nollent. Unde & Januarius ejusdem sedis Archiepisco-
pus dicitur à Divo ^c Gregorio, qui ad eum multas scripsit Epistolas, eique
præcepit, ut bis in anno Concilia provinciæ suæ de more celebraret, quod pro-
prium fuisse Metropolitanorum nemo nescit. Hujus verba ^d sunt: *Episcoporum
etiam Concilia, sicut tam tuæ mos dicitur fuisse provinciæ, quam quod sanctorum Cano-
num auctoritate præcipitur, bis in anno celebrare volumus: ut etsi quis inter eos à sui
forma propositi, actionis atque morum qualitate discordat, sociali possit fratrum incre-
patione redargui: & pro securitate commissi gregis animorumque statu, paterna valeat
circumspectione tractari.* * Sed & Calaritanum Episcopum Balearum Insularum
Metropolitam fuisse, patet ex Notitia Sardinienſium Episcoporum, qui jussu
Hunnerici regis Carthaginem pro reddenda ratione fidei venerunt, quam ad
calcem Africanæ dedit doctissimus Sirmundus. Ibi enim inter eos leguntur He-
lias de Majorica, & Macarius de Minorica. Nec mirum, cum etiam Syracu-
sano Metropolitæ subessent Episcopi Melitæ & Liparæ, sicut Rhodiensi Præ-
fules Cycladum Insularum. Scio quidem Baleares in Notitia civili Romani Im-
perii Hispaniarum provinciis annumerari, sed harum Episcopos Hispaniarum
Metropolitæ nunquam subditos fuisse ex hoc cenſeo, quod nusquam Hispanis
Conciliis subscripti reperiantur. Adde, quod non diu, Romanis imperantibus,
inter Hispaniæ provincias Baleares recensitæ sunt, cum ejus Vicario, Arcadio
imperante, ademptæ sint, postquam à Wandalis ex Hispania in Africam trans-
euntibus † occupatæ fuerunt.

Haecenus de Provinciis & Metropolibus Ecclesiasticis Italiæ: jam quæ sub
singulis sedes essent Episcopales, disces ex Notitia sequenti. Unum aut alte-
rum antea monebo, nimirum eas omnes à primo Ecclesiæ sæculo haud institu-
tas fuisse, simulque semper extitisse: etenim plures successu temporis post alias
institutæ, plures translatae, plures extinctæ, plures etiam unitæ leguntur, tam
apud authores Historiæ Ecclesiasticæ, quam in monumentis antiquis Ecclesia-
rum. Harum non paucas uniit sanctus Gregorius Magnus: ac † inter eas Lysita-
nam ^e Squillatiensi, Tres Tabernas ^f Velitræ, Anthimienſem Sabinorum
^g Nomentanæ, Carinenſem ^h Rhegiensi, & Fundanam ⁱ Terracinenſi. Sed
cum mei sit instituti eas omnes enumerare, quas sex primis sæculis reperi, aut
fuisse probabili ratione censui, de his sigillatim aliquid dicendum. Porro sin-
gulis civitatibus singulos Episcopos apposui, ut has Episcopales certius proba-
rem. Quod si in his quosdam, qui Conciliis post Gregorium Magnum celebra-
tis septimo sæculo subscripserint, adverteris: ratio est, quod alii prioribus in
Conciliis non reperiantur, licet civitates, quibus tribuuntur, prius Episcopa-
les fuisse conjicere sit.

^e Greg. Epist.
25. l. 2. Ind. 10.
^f Idem Ep. 35.
ejusdem lib. &
Ind.
^g Idem lib. cod.
Ep. 20. Ind. 11.
^h Idem l. 5. Ep.
9. Indict. 14.
ⁱ Idem l. 2. Ep.
13. Indict. 10.

N O T A.

* *Sed & Calaritanum.* Calaritano autem Metro-
politæ Sardiniae sex Episcopos subiectos fuisse apparet
ex S. Gregorio M. lib. 7. Indict. 2. Epist. 8. puto in
ipsa illa Insula. Nam Baleares ad Hispaniæ, vel po-
tius Africæ regimen Ecclesiasticum tempore Grego-
rii pertinuisse apparet ex Epist. 54. lib. 11. ubi de Ca-
pricanæ Insulae Monachis, non ad Vitalem Defen-
sorem Calaritanum, sed ad Joannem Defensores in
Hispaniam missum scribit. Confer Epist. 52. 53. 54.
& 55. Cæterum jura Metropolitana Calaritani Pri-
matis egregie describit & confirmat S. Gregorius su-
pradiçta Epistola 8. l. 7. Indict. 2. ut Suffraganei diem
Paschæ ab eo requirant, & ne sine ejus licentia, & for-
mata trans mare proficiantur, eamque antiquam ista-
rum Ecclesiarum consuetudinem vocat, & indictam
Episcopis suffraganeis regulam. LUCAS HOLSTENIUS.

† *Occupata fuerunt.* Tempore S. Gregorii M.
Sardinia adhuc sub Præfecto Africæ per Africa-
nos Judices administrabatur, ut ostendit Epist. 1.
lib. 9. & Ep. 38. lib. 8. Ideoque de oppressionibus Ec-
clesiæ Turritanæ scribit ad Patricium & Exarchum
Africæ lib. 1. Epist. 59. LUCAS HOLSTENIUS.
‡ *Inter eas Lysitanam.* Lysitana, vel potius Lissitana
Ecclesia non fuit Italiae, sed opposita oræ Prævalitanæ
in Illyrico, olim Lissus, nunc *Alessio*, de quo notavi in-
fra ad lib. 8. ad Prov. Prævalit. Neque verum est, quod
ait S. Gregorium Lissitanam Ecclesiam uniisse Scylla-
censi. Quomodo enim uniri poterant Ecclesiæ interfu-
so Adriatico mari separatæ? Sed Joannem Lissitanæ Ec-
clesiæ desolatæ Episcopum ad Scyllatinam tranſtulit.
Episcopos autem transferre ab una Ecclesia ad aliam,
non est unire Ecclesias. LUCAS HOLSTENIUS.